

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 21. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Aldis Laviņš un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto tiesībsarga (turpmāk arī –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 134/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta
2012. gada 18. decembra noteikumu Nr. 913 “Noteikumi par garantēto minimālo
ienākumu līmeni” 2. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas
Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 109. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka garantētais minimālais ienākumu līmenis
personai ir 53 *euro* mēnesī.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to,
vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas citstarp par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 8. punkts noteic, ka tiesībsargam ir tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām, ja institūcija vai amatpersona, kas izdevusi apstrīdēto aktu, tiesībsarga norādītajā termiņā nav novērsusi konstatētos trūkumus. Arī saskaņā ar Tiesībsarga likuma 13. panta 8. punktu tiesībsargam ir tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā, ja iestāde, kas izdevusi apstrīdamo aktu, nav tiesībsarga norādītajā termiņā novērsusi konstatētos trūkumus.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka tiesībsargs 2019. gada 12. aprīlī nosūtīja Ministru kabinetam vēstuli, kurā norādīja, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 1. un 109. pantam, un aicināja Ministru kabinetu līdz 2019. gada 12. jūnijam novērst konstatētos trūkumus un noteikt garantēto minimālo ienākumu (turpmāk – GMI) līmeni atbilstoši Satversmei. Tiesībsargs vēstulē paudis uzskatu, ka GMI līmenim ir jābūt balstītam aprēķinos un tuvinātam nabadzības riska sliekšnim, kas 2017. gadā bijis 367 *euro*. Ministru kabinets 2019. gada 10. jūnija vēstulē esot atzinis nepieciešamību palielināt GMI līmeni un politikas plānošanas dokumentā paredzējis to no 2021. gada noteikt 99 *euro* apmērā. Turklāt Labklājības ministrija un Latvijas Pašvaldību savienība esot vienojušās no 2020. gada GMI līmeni paaugstināt no līdzšinējiem 53 *euro* uz 64 *euro*. Vienlaikus Ministru kabineta sēdē esot nolemts, ka ierobežotā finansējuma dēļ plānu minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai 2020.–2021. gadam nevarēs īstenot pilnā apmērā.

Tiesībsargs uzskata, ka līdzšinējā valsts rīcība GMI līmeņa paaugstināšanā nenovēršot GMI līmeņa neatbilstību Satversmei. Tādējādi Ministru kabinets nav Pieteikuma iesniedzēja noteiktajā termiņā novērsis tā konstatētos trūkumus.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

6. Tiesībsarga pieteikumam ir jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām.

Pieteikumā ir norādīts Pieteikuma iesniedzējs, institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, prasījums Satversmes tiesai, kā arī sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 109. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumu Nr. 913 “Noteikumi par garantēto minimālo ienākumu līmeni” 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 109. pantam” pēc tiesībsarga pieteikuma (pieteikums Nr. 134/2019).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Ministru kabinetu – **līdz 2019. gada 23. decembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš